

Виборча програма
кандидата на посаду ректора
Харківської державної академії культури
Шейка Василя Миколайовича

Перш за все хотів би зауважити, що у відповідності до виробленої заздалегідь колективом ХДАК програми стратегічного розвитку, Академія упродовж останніх майже трьох десятиліть активно і динамічно розвивалася. Достатньо нагадати, що за роки незалежності активи, потенціал Академії збільшився у 8-10 разів практично за усіма напрямками і показниками. В цілому створено ефективну, успішно діючу систему багатoproфільної високоякісної підготовки фахівців вищої кваліфікації для таких галузей як: культура і мистецтво, гуманітарні науки, журналістика, управління та адміністрування, соціальна робота, сфера обслуговування. В Академії запроваджено і успішно функціонують комплексні освітні програми за спеціальностями: аудіовізуальне мистецтво та виробництво, хореографія, музичне мистецтво, сценічне мистецтво, культурологія, музеєзнавство, пам'яткознавство, менеджмент соціокультурної діяльності, інформаційна, бібліотечна та архівна справа, журналістика, менеджмент, соціальна робота, туризм. Окрім того, ще декілька років буде завершуватися підготовка фахівців за 15-ма спеціальностями старого переліку 2006 року. Нагадаємо, що до 90-х років ХХ ст. підготовка велась лише за двома спеціальностями. На сьогодні підготовка в основному ведеться за освітньо-кваліфікаційним, освітньо-науковим та науковим рівнями «бакалавр», «спеціаліст», «магістр», «доктор філософії» і «доктор наук». Функціонують аспірантура і докторантура, дві спеціалізовані ради по захисту докторських і кандидатських дисертацій за профільними для Академії спеціальностями. Видаються регулярно фахові збірки статей в галузі культури, мистецтва, культурології, соціальних комунікацій, історії та педагогіки.

Удосконалилась і структура Академії. Замість двох до незалежності України, на сьогодні функціонує 7 навчальних факультетів і два Центри – міжнародної освіти і співробітництва та Центр безперервної освіти. Академія визнана і затребувана в Україні та за її межами. На сьогодні в Академії навчається більше 3-х тисяч студентів. На чотирьох мистецьких факультетах, особливо – музичного мистецтва переважає індивідуальна форма навчання. Академія фактично єдиний в Україні за своїм складом і напрямками підготовки такого роду вищий навчальний заклад. Адже не існує аналогів ВНЗ, в яких би була об'єднана і успішно функціонувала підготовка фахівців в галузях музичного, театрального, хореографічного і кіно-телемистецтва. Подібне можна сказати і про сферу культурології, сферу культури в цілому.

Запорукою успішної реалізації майже 20 освітніх програм в різних галузях знань є потужний і талановитий, висококваліфікований і відповідальний науково-педагогічний склад Академії. І якщо до 1990 р. в Інституті, (далі Академії) працювало (на дві спеціальності) близько 200 викладачів, із яких з науковими ступенями і вченими званнями було близько 30% (із них одиниці докторів і професорів), то сьогодні (на майже двадцять спеціальностей і 65 спеціалізацій) працюють близько 250 викладачів, із яких 135 кандидатів наук, доцентів і майже 50 докторів, професорів, народних артистів, заслужених діячів мистецтв, заслужених артистів і заслужених працівників культури, тобто – більше 70% із науковими ступенями і вченими званнями. З'явилися і перші члени-кореспонденти галузевих, національних академій наук України і перші науково-дослідні теми фундаментальних досліджень із їх державним фінансуванням. І не тільки викладачі, а і десятки студентів стали лауреатами міжнародних премій і володарями міжнародних грантів.

В Академії створені і стали відомими і визнаними творчо-наукові школи, які ведуть активну наукову і творчо-виконавську роботу. Творчі мистецькі, хореографічні, музичні, театральні, кіно-мистецькі, науково-культурологічні, соціально-комунікативні, музейні, туристичні та інші

наукові і творчі школи відомі своїми досягненнями далеко за межами України. Вчені Академії успішно досліджують фундаментальні і прикладні проблеми культурології, мистецтвознавства, книгознавства, документознавства, музеєзнавства, пам'яткознавства, соціальних комунікацій тощо. Значна кількість законодавчих, нормативних та інструктивних положень для галузі культури і мистецтва розроблялась за допомогою наших вчених. Представники Академії беруть активну участь в роботі експертних і науково-методичних рад в галузі культури і мистецтва, документознавства і соціальної педагогіки Міністерства освіти і науки та Міністерства культури України.

Академія на сьогодні підтримує міжнародні зв'язки, які продовжують розвиватись у рамках двосторонніх, багатосторонніх та довгострокових проектів. Академія до того ж є учасником Болонського процесу та є дійсним членом чотирьох міжнародних культурно-освітніх об'єднань, зокрема – Міжнародної федерації бібліотечних асоціацій та установ, Організації Європейської співдружності в галузі бібліотечно-інформаційної освіти та наукових досліджень. Академія має творчі зв'язки з університетом Роберто Гордона (Велика Британія), Університетом штату Іллінойс (США), Вищою Королівською школою бібліотекознавства (Данія), Амстердамським університетом і Вищою політехнічною школою (Нідерланди), Вищою школою бібліотекознавства та інформатики й Українським Вільним Університетом (Німеччина).

В академії створено потужну матеріальну базу, яка продовжує нарощуватися. На сьогодні на балансовому обліку ХДАК знаходиться 7 навчальних корпусів, 2 гуртожитки, адміністративно-господарчі будівлі загальною площею близько 27 тис. кв. метрів. Академія має обладнані аудиторії як для занять культурологічного, соціально-комунікативного і гуманітарного спрямування, так і для занять майбутніх театральних, музичних, кіно-теле та хореографічних фахівців мистецької галузі.

В Академії успішно діють такі творчі мистецькі лабораторії як всесвітньо-відомий студентський театр народного танцю «Заповіт», театр сучасного танцю «Естет», театр естрадного співу «Степ», академічний хор, оркестри естрадно-симфонічний, народних, духових інструментів; ансамблі народної музики «Стожари», «Цим-Бан-До», фольклорні гурти «Фарби», «Співаймо» та багато інших. Тільки за останні три роки наші студенти та мистецькі колективи отримали більше 100 міжнародних нагород, посівши за професійність і високу якість виконавства перші місця та завоювавши Гран-При на міжнародних фестивалях мистецтва.

До послуг студентів Академії бібліотека, книжковий фонд якої становить понад 310 тис. примірників, електронна читальна зала, десятки комп'ютерних лабораторій, Інтернет-центр, телевізійні лабораторії та студія звукозапису, навчальний театр, спортивна зала, облаштовані гуртожитки, їдальня, кав'ярня і буфети.

За високі досягнення в галузі вищої культурно-мистецької освіти Академія нагороджена Почесними грамотами Кабінету Міністрів України, Верховної Ради України, Золотою Медаллю Національної Академії мистецтв України.

Залишаючись упродовж тривалого часу єдиним в Україні вищим навчальним закладом, який забезпечував сферу культури висококваліфікованими менеджерами, ХДАК став фундатором бібліотечно-інформаційної й культурологічної освіти. На базі його виник Київський інститут культури (нині Національний університет культури і мистецтв). ХДАК стояла і біля витоків Рівненського інституту культури України (нині Рівненський державний гуманітарний університет).

За роки існування Харківська державна академія культури підготувала більше 40 тис. висококваліфікованих фахівців, із них понад 400 іноземних громадян для 42 країн Європи, Азії, Африки та Америки. Випускники – головна гордість Академії. Вони успішно працюють не лише в Україні, але й

далеко за її межами. Так, кожен другий-третій працівник сфери культури та мистецтва України – це вихованець ХДАК.

І як би там позитивно і успішно ХДАК функціонував вчора, сьогодні нам необхідно продовжувати названі або не названі проекти подальшого успішного розвитку. Для цього ХДАК має талановитий, творчий професорсько-викладацький колектив, обдарованих студентів, відповідну навчальну, наукову та матеріальну базу і позитивні традиції, які були сформовані попередніми поколіннями викладачів, співробітників та студентів. І саме для цього необхідна Програма подальшого розвитку Академії в карколомно складних і своєрідних умовах, в яких опинилася наша країна. Програма, безумовно, базується на перспективних ідеях сучасного освітнього процесу, їх баченні мною і моїми колегами, на знаних традиціях і новаціях культурно-мистецької та інформаційно-бібліотечної освіти. Зрозуміло, що творення і виконання такої Програми потребує зусиль і підтримки усього колективу.

Підвищення якості навчального процесу на шляху забезпечення конкурентоспроможності випускників

Для вирішення цього складного і важливого питання необхідно:

–Добитися втілення ідей підготовки культурно-мистецьких і інформаційно-бібліотечних фахівців за оновленим Переліком спеціальностей.

–Здійснити удосконалення системи забезпечення якості освіти за рахунок втілення в навчальний процес нових інтерактивних форм і методів навчання на основі новітніх інформаційних технологій.

–Удосконалити методику підготовки фахівців з метою підвищення їх професійної компетенції за освітньо-кваліфікаційними, науково-освітніми та науковими рівнями: «бакалавр», «магістр», «доктор філософії», «доктор наук».

–Підвищити рівень забезпечення навчального процесу інструментарієм та сучасними приладами інформаційно-комп'ютерних технологій, передбачивши посилення можливостей дистанційної освіти, особливо в сфері заочної освіти.

–Добитися удосконалення навчальних планів і програм згідно викликів і вимог сучасної культурно-мистецької та інформаційно-бібліотечної освіти.

–Посилити втілення програми дистанційної освітньої діяльності в межах чинного законодавства.

–Удосконалити програму співпраці ХДАК з Національною академією мистецтв України.

–Підготувати програму подальшого розвитку співпраці з спорідненими закордонними навчальними закладами з метою можливого навчання за інтегративними навчальними планами та отримання подвійних дипломів.

–Підготувати оновлену програму поступового переходу до підготовки за профілем Академії фахівців для іноземних держав, передбачивши англomовну форму навчання.

–З метою допомоги у працевлаштуванні випускників вивчити можливість створення відповідної системи зв'язків з представниками баз практики і утворення Центру сприяння працевлаштуванню випускників.

–Удосконалити систему моніторингу знань студентів.

–З метою підвищення конкурентоспроможності Академії та залучення абітурієнтів створити й реалізувати програму підвищення іміджевої популярності Академії.

Удосконалення управлінської системи Академії і оновлення кадрової політики

Вирішення цієї кардинальної для ВНЗ проблеми потребує:

–Добитися чіткого розмежування управлінських функцій усіх ланок організації роботи ХДАК.

– У відповідності до Закону України «Про вищу освіту» посилити роль колективу і Вченої Ради, профспілок і студентського самоврядування в процесах організації функціонування ВНЗ.

– Підвищити ефективність системи управління в Академії за рахунок запровадження сучасних інформаційних технологій, електронного документообігу із посиленням контролю виконання управлінських рішень, обмеження різних форм звітності.

– Підняти ефективність системи підвищення кваліфікації професорсько-викладацького складу, розширити практику підвищення кваліфікації з відривом від виробництва як у вітчизняних, так і в закордонних науково-освітніх установах.

– Продумати і підготувати проект по створенню Центру розробки стратегічних планів розвитку ХДАК.

– Підвищити ефективність функціонування аспірантури, докторантури, розширивши можливості залучання їх випускників до роботи в Академії.

– Продумати можливість підготовки та реалізації Програми переходу навчання на п'ятиденний режим.

– Реалізувати Програму закінчення переходу до навантаження викладачів до 600 годин аудиторних занять на навчальний рік.

Науково-творча діяльність та її подальший розвиток

Для вирішення цієї проблеми необхідно:

– Розробити та запровадити систему мотивованого стимулювання науково-творчої роботи професорсько-викладацького складу і студентства.

– Посилити взаємозв'язки науково-навчальних та творчо-виконавських структур Академії із спорідненими підрозділами Національної Академії мистецтв України та закордонними університетами за відповідним профілем.

–Продовжити розробку програм дослідження з тем: «Світова культура в глобалізаційно-цивілізаційному вимірі» і «Українська культура в контексті інформаційного суспільства».

–Розробити та реалізувати програму співпраці Академії з Харківським університетським консорціумом.

–Завершити роботу по входженню фахових збірок Академії до вітчизняних і міжнародних наукометричних і повнотекстових реферативних баз із метою популяризації наукових праць вчених Академії.

–Добитися вчасного і повного виконання планів аспірантами і докторантами Академії по написанню і захисту дисертаційних досліджень за обраною тематикою.

Міжнародні зв'язки Академії

Посилення міжнародних зв'язків потребує:

–Активізувати участь Академії в міжнародних наукових конференціях, фестивалях та конкурсах.

–Посилити реальну співпрацю із спорідненими університетами загальноєвропейської освітньої мережі.

–Посилити ефективність співпраці Академії із міжнародними організаціями: «Європейською асоціацією бібліотечно-інформаційної освіти та наукових досліджень», «Міжнародною федерацією бібліотечних асоціацій та установ», «Організацією Європейської співдружності в галузі бібліотечно-інформаційних технологій» та ін.

–Підготувати освітні програми, які дають змогу подвійного дипломування випускників, тим самим долучитись до роботи європейських університетів, у яких будуть здійснені такі програми.

–Реорганізувати відділ міжнародних зв'язків, посиливши роботу по організації участі науковців і творчих колективів Академії в конкурсах на отримання грантів.

–Налагодити практику обміну викладачами і студентами на підставі двосторонніх договорів із вітчизняними і європейськими вищими навчальними закладами.

Матеріально-технічна база, фінансово-економічний менеджмент та організація соціального захисту викладачів, співробітників і студентів Академії

Для вирішення цієї проблеми необхідно:

–Підготувати та реалізувати програму фандрейзінгу для подальшого розвитку Академії, в якій були б обґрунтовані пропозиції по реальному залученню позабюджетних коштів, коштів альтернативних джерел фінансування.

–Забезпечити ефективність й прозорість процесу використання бюджетних коштів, ресурсів Академії, посиливши контроль колективу за їх раціональним і цільовим використанням.

–Посилити дійові заходи по збереженню енергоресурсів в Академії.

–Створити і реалізувати дійову програму морального і матеріального мотиваційного заохочення усіх учасників науково-освітнього, творчо-виконавського та адміністративно-обслуговуючого персоналу.

–Завершити роботу по створенню дійового Фонду меценатів і Асоціації випускників Академії для посилення її матеріального стану та підвищення її популярності.

–Розробити заходи по збереженню стабільності виплат заробітної плати і стипендії в Академії.

–Створити і реалізувати заходи подальшої комерціалізації роботи і послуг в Академії з метою посилення її матеріальної бази.

–Забезпечити подальше підтримання у робочому стані матеріальної бази Академії.

Співпраця з органами студентського самоврядування

Для посилення співпраці з органами студентського самоврядування необхідно:

–Згідно Закону «Про вищу освіту» продовжити співпрацю усіх керівних навчально-наукових і адміністративних структурних підрозділів Академії з органами студентського самоврядування. При цьому основна увага повинна зосередитись на питаннях ефективної організації освітньо-наукового процесу, укріпленні навчальної дисципліни, виконання студентами, викладачами і співробітниками своїх обов'язків та сприянні в організації студентського дозвілля.

–Розширити співпрацю адміністрації Академії і органів студентського самоврядування в процесі національно-патріотичного та морально-етичного виховання, формування у студентів активної особистісної громадської позиції, утвердження здорового способу життя.

–Вжити можливі заходи, спрямовані на підтримку студентської організації, залучення студентів до управлінських структур, забезпечивши їм можливість для активної участі в усіх процесах життєдіяльності Академії.

–Забезпечити для органів студентського самоврядування можливість участі в системі громадського контролю в Академії за прийняттям і виконанням управлінських рішень та розробкою основних академічних заходів.

–Забезпечити для органів студентського самоврядування можливість системних контактів із адміністративними структурами Академії, зокрема – зі студентських питань та їх звернень.

–Неухильно контролювати забезпечення прозорості і соціальної справедливості у процесі складання студентами сесії та підсумкових форм звітності.

–Створити та втілити в життя заходи морального і матеріального стимулювання студентів за результатами їх участі в навчально-освітньому та творчо-науковому процесі, в громадській роботі в Академії.

–Продумати заходи по створенню умов для реалізації програми академічної мобільності студентів і поєднання можливості навчання студентів за різними і формами і напрямками підготовки.

–Розширити форму співпраці Академії зі спорідненими структурами і організаціями, які могли б стати у подальшому базами практики і студентів, і роботою для випускників.

–Створити умови для об'єднання зусиль викладачів, співробітників і студентів Академії у посиленні соціально-культурної, воєнно-патріотичної роботи в сучасних умовах, зокрема – волонтерської роботи в зоні АТО, яка вже ведеться студентами та викладачами Академії.

Очікувані результати реалізації Програми дозволять

–Підготувати необхідні умови для подальшої роботи і розвитку академії в руслі новітніх тенденцій освітньо-європейському процесі.

–Зосередити молодіжну політику Академії навкруги проблем подальшого розвитку студентського самоврядування.

–Посилити науково-освітній імідж Академії та підвищити її популярність серед абітурієнтів, студентів, аспірантів, докторантів, науково-творчих працівників та закордонних освітніх структур.

–Розширити спектр і якість науково-освітніх і творчо-виконавських послуг.

–Створити умови для вирішення питань задоволення матеріальних і моральних соціально-культурних потреб як працівників, так і студентів Академії.

–І, нарешті, реалізація вказаної Програми дасть змогу зберегти колектив Академії, створити гідні умови для її подальшої плідної діяльності

згідно викликам часу і тим самим дати змогу подальшої якісної підготовки компетентних, патріотично налаштованих фахівців культурно-мистецького і бібліотечно-інформаційного спрямування, які зроблять вагомий внесок у справу розбудови незалежної України.

P.S. Жду пропозиції щодо доповнення та уточнення програми розвитку Академії, які із вдячністю будуть прийняті.